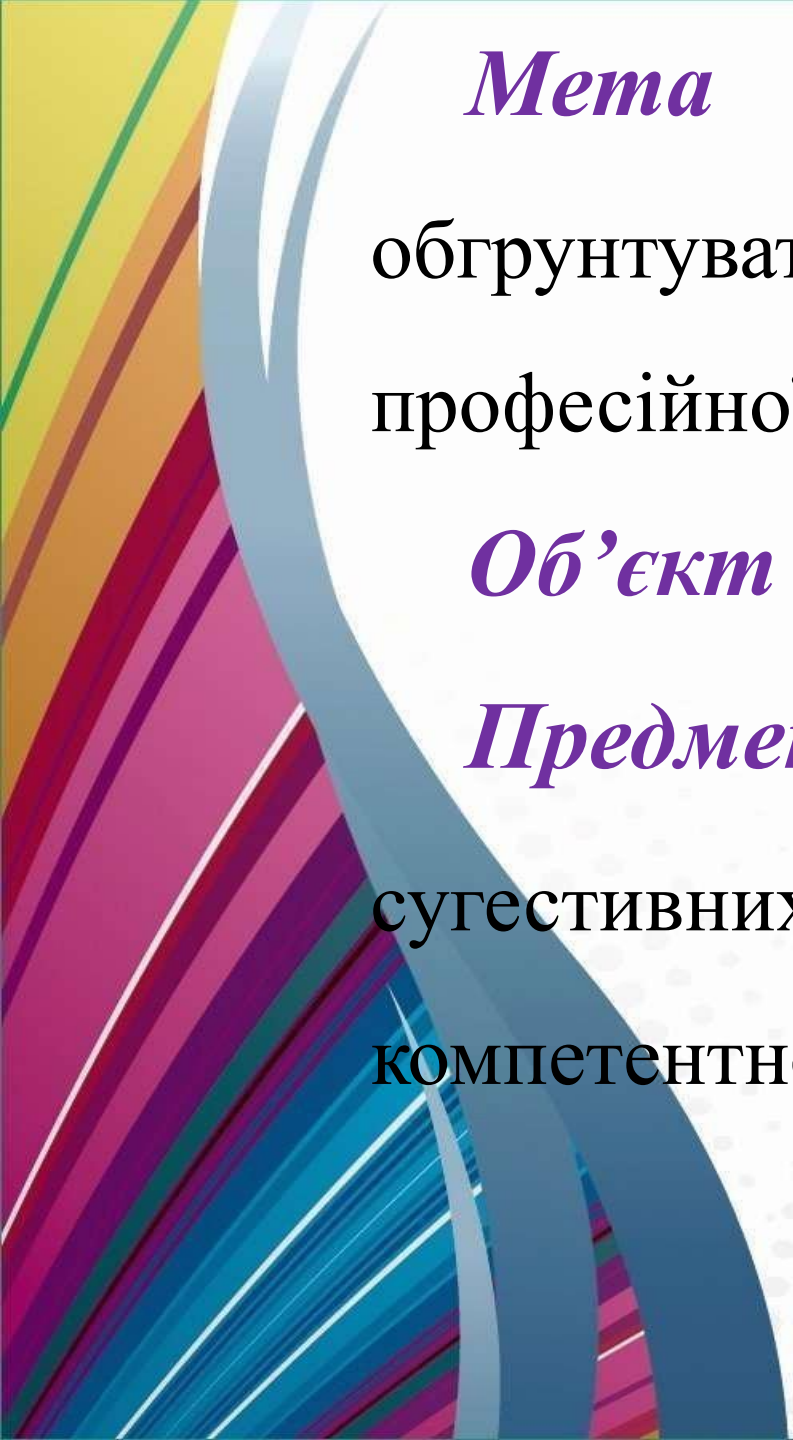

*«Сугестивні психотехніки
як засіб формування
професійної компетентності
майбутніх психологів»*

Студентки 2 курсу, СВО Магістра групи ВПШ
Напряму підготовки 053 «Психологія»
МУЗИКИ ЛАРИСИ СТАНІСЛАВІВНИ
Наук. керівник: доктор психологічних
наук, професор
Шпортун Оксана Миколаївна.

Мета дослідження: дослідити і науково обґрунтувати сугестивні психотехніки як засіб формування професійної компетентності майбутніх психологів.

Об'єкт дослідження: психологія сугестії.

Предмет дослідження: психологічні механізми сугестивних технологій як засобу формування професійної компетентності майбутніх психологів.

Завдання дослідження:

- 1) теоретично обґрунтувати проблему сугестивних технологій у сучасних психологічних дослідженнях;
- 2) емпірично виявити особливості сугестивних здібностей у майбутніх психологів як складової формування їх професійної компетентності;
- 3) розробити та апробувати тренінгову програму з розвитку сугестивних здібностей у майбутніх психологів;
- 4) проінтерпретувати й узагальнити зібрані дані, зробити висновок про ефективність сугестивних психотехнік як засобу формування професійної компетентності майбутніх психологів.

Методи дослідження:

- 1) «Комунікативні і організаторські схильності» (В. Синявський, В. Федорошин (КОС);
- 2) «Тест комунікативних умінь» (Л. Міхельсон. Переклад и адаптація Ю. Гільбуха);
- 3) «Оцінка розуміння невербального спілкування»;
- 4) «Тест: чи вмієте ви впливати на інших людей?»;
- 5) «Методика багатофакторного дослідження особистості Кеттелла».

Комплекс психологічних методів: теоретичний аналіз проблеми; якісні методи збору емпіричних даних; комплекс стандартизованих психодіагностичних методик; статистичні методи обробки емпіричних даних.

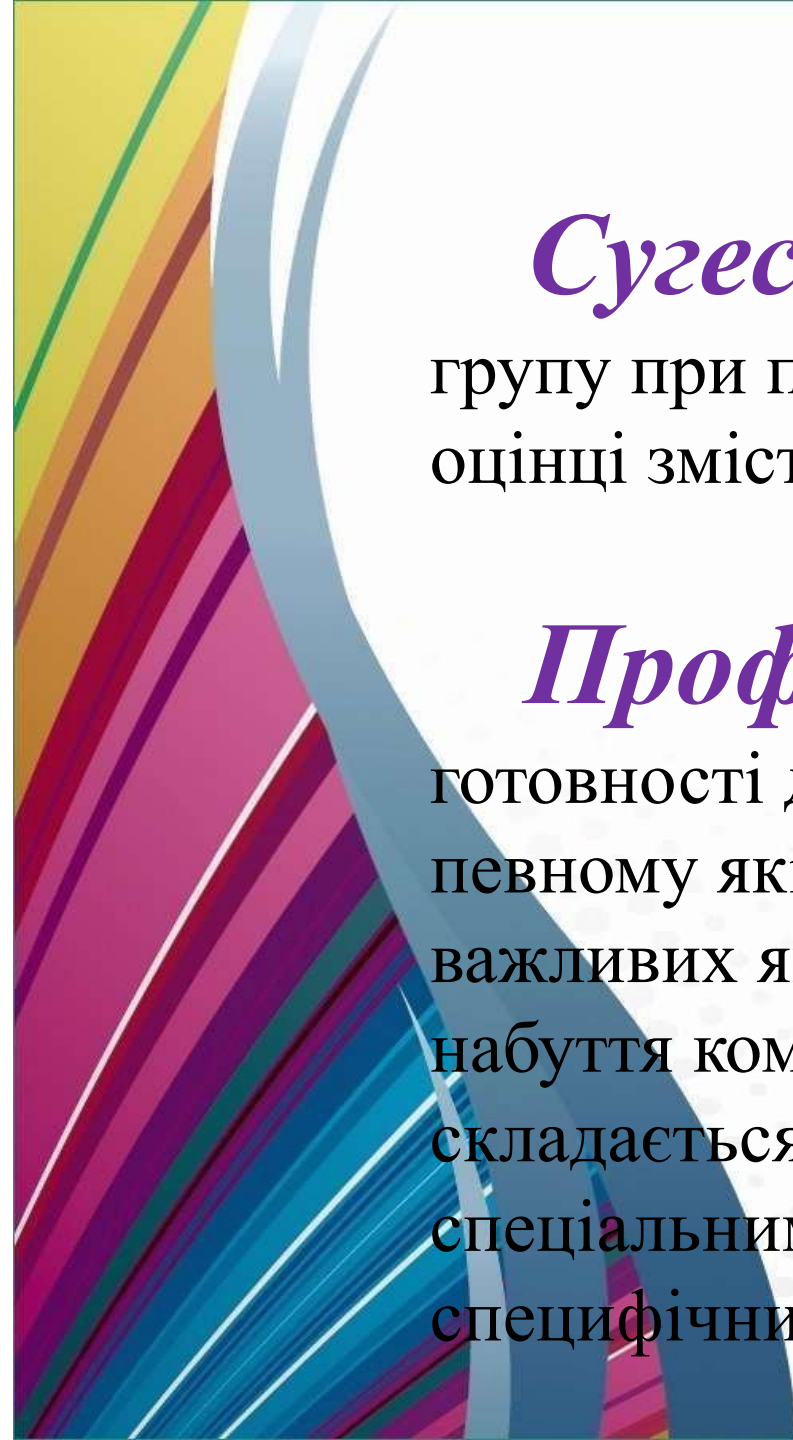

Експериментальна база:

Дослідження проводилось на базі

Вінницького інституту університету «Україна».

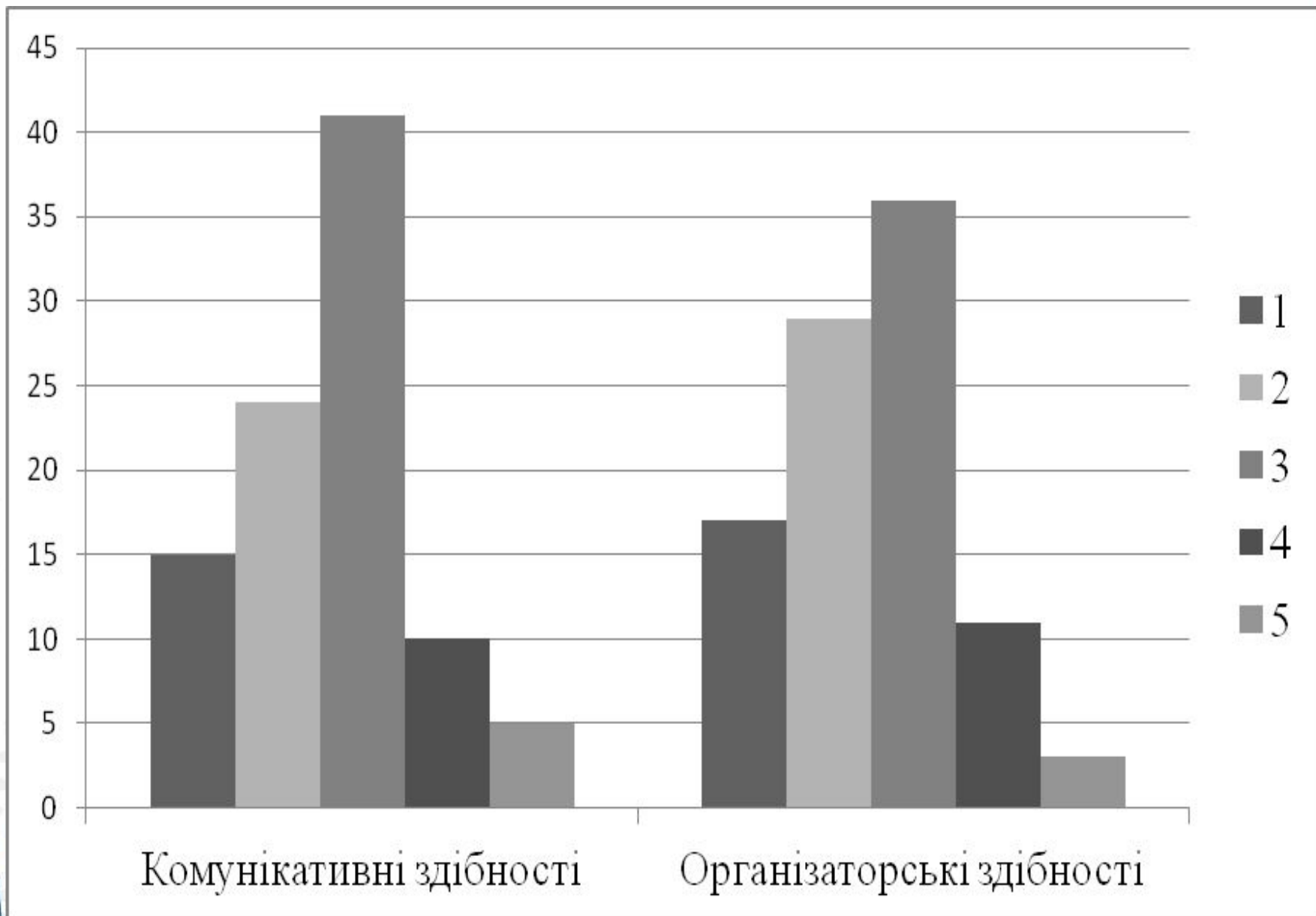
У дослідженні брали участь студенти 3 і 4 курсів (n=95).

Сугестія - процес психічного впливу на людину чи групу при послабленому усвідомленому контролі, некритичній оцінці змісту повідомлень, які нею сприймаються.

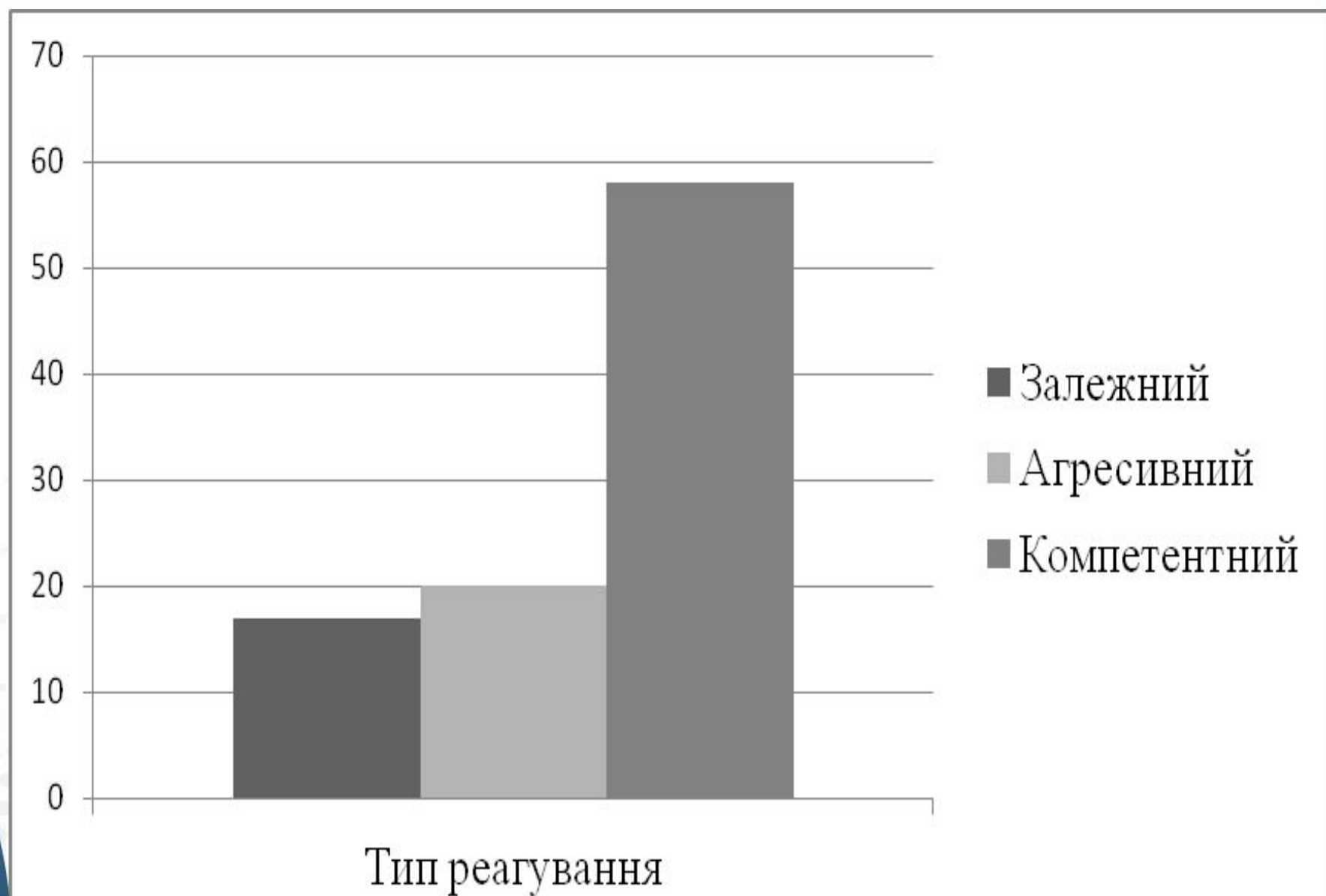
Професійна компетентність – показник готовності до виконання конкретної професійної діяльності на певному якісному рівні з використанням стійких професійно важливих якостей та досвіду. Вона формується в результаті набуття компетенцій так званого професійного комплексу, що складається з поетапного оволодіння професійними і спеціальними компетенціями, а також шляхом розвитку специфічних професійних якостей.

Особливості комунікативних та організаторських здібностей майбутніх психологів
(«Комунікативні і організаторські схильності» (В.Синявський, В.Федорошин (КОС))

Діаграма даних масиву досліджуваної вибірки за методикою «Тест комунікативних умінь»

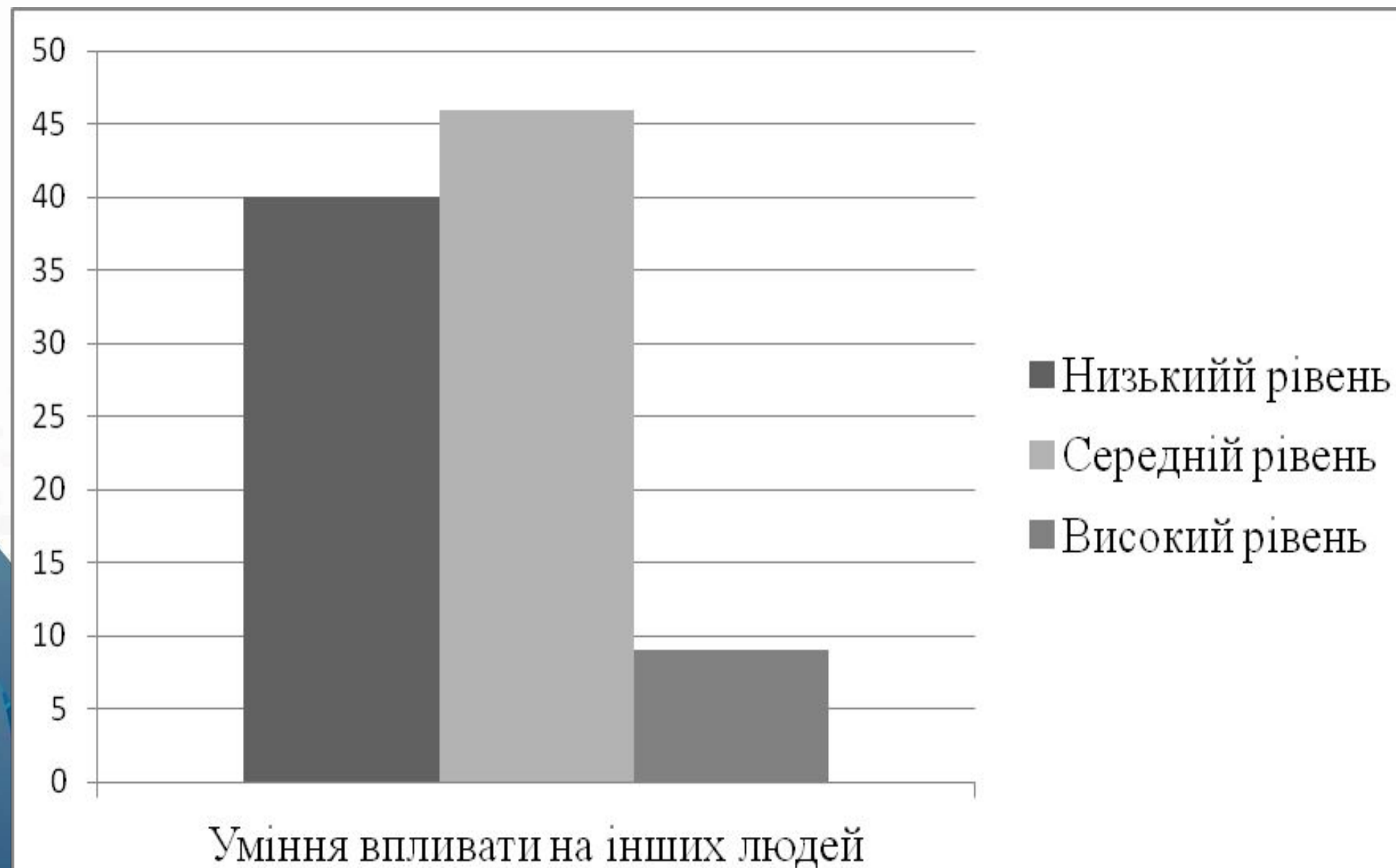
Л.Міхельсона.

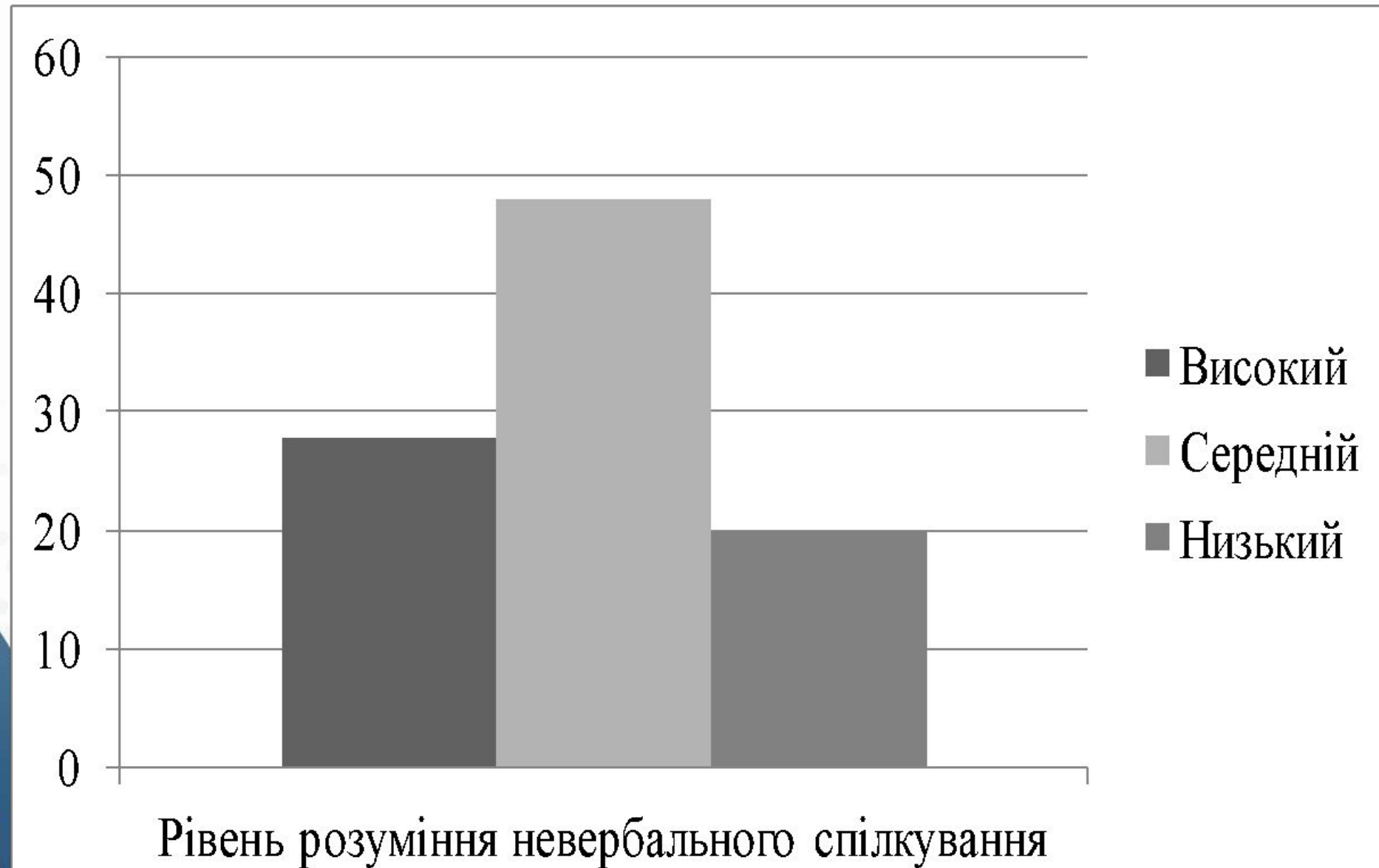

Діаграма даних масиву досліджуваної вибірки за методикою

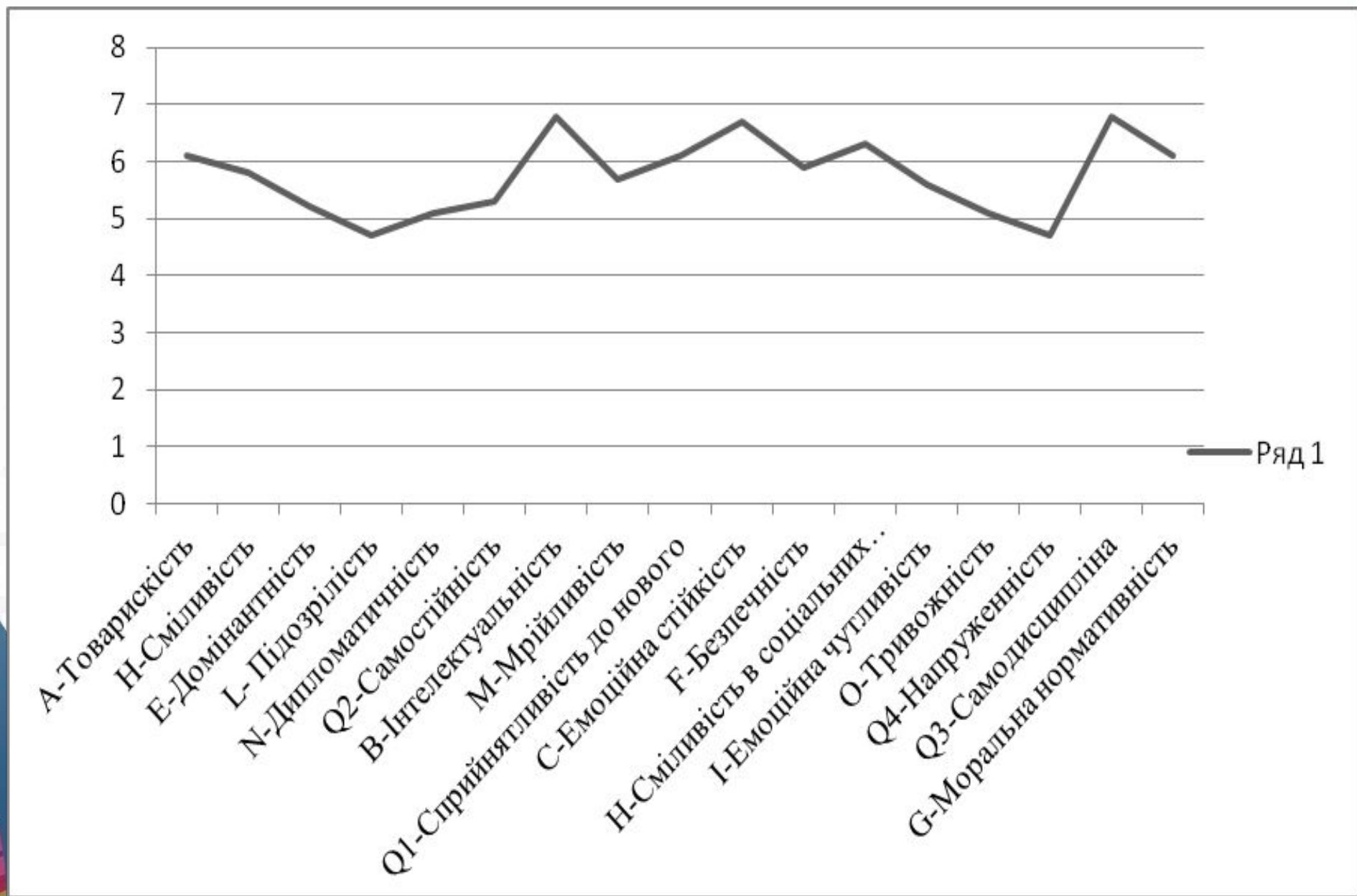
«Тест: чи вмієте ви впливати на інших людей?»

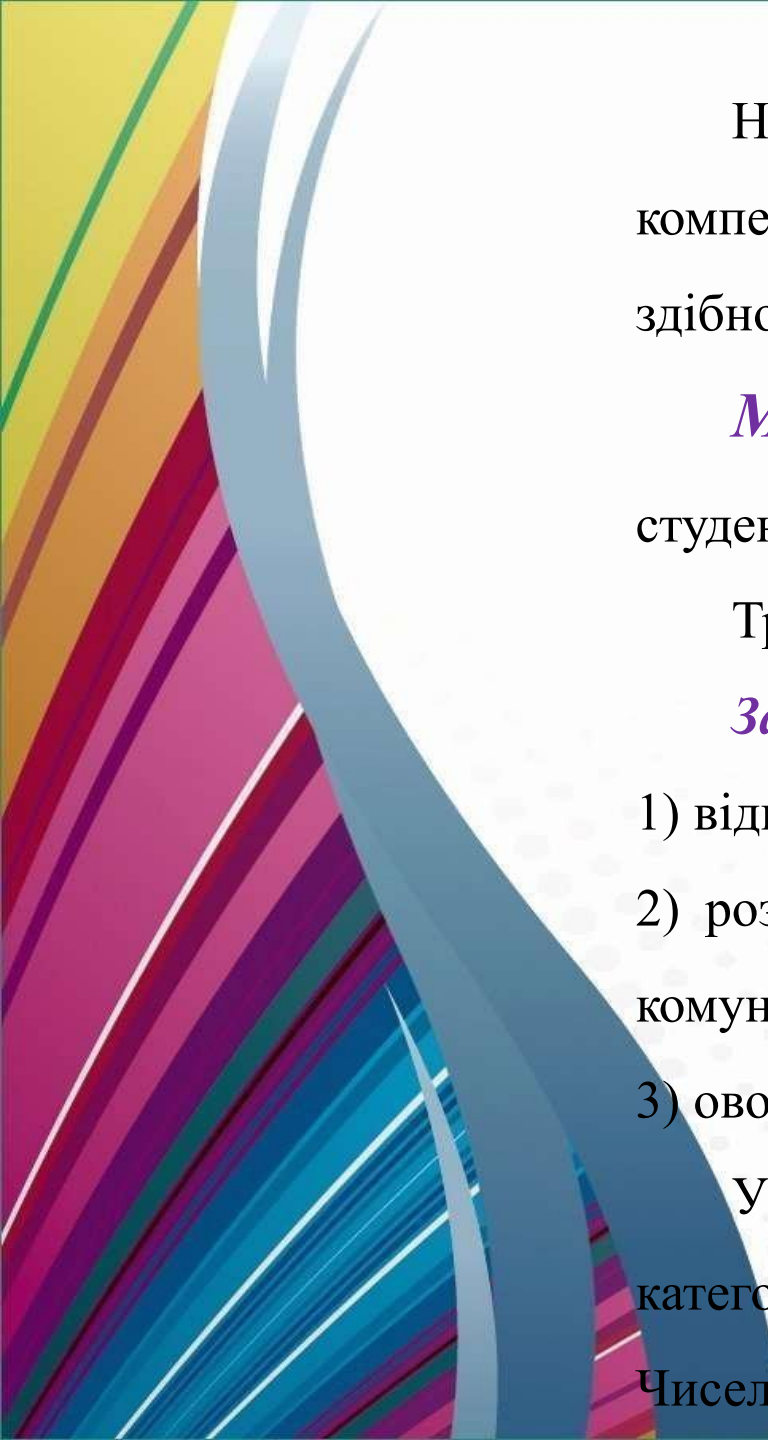

Діаграма даних масиву досліджуваної вибірки за методикою «Оцінка розуміння невербального спілкування».

Діаграма даних масиву досліджуваної вибірки за методикою «Методика багатofакторного дослідження особистості Кеттелла».

На основі теоретичного аналізу змісту сугестивних технологій, професійної компетентності майбутніх психологів та необхідності розвитку у них сугестивних здібностей нами було розроблено тренінгову програму.

Мета тренінгової програми: розвиток сугестивних здібностей у студентів-майбутніх психологів.

Тривалість: 6 занять по 2 години, всього 12 годин.

Завдання тренінгу:

- 1) відпрацювання навичок користування сугестивними технологіями;
- 2) розширення можливостей використання навичок вербальної та невербальної комунікації;
- 3) оволодіння навичками ефективного слухання.

Учасники: тренінг розрахований на студентів психологів будь-якої вікової категорії, але може бути використаний представниками інших професій.

Чисельність: одна група - 25 осіб 3 курсу, друга група - 21 осіб 4 курсу.

Результати досліджуваної вибірки за методикою «Комунікативні і організаторські схильності» (В.Синявський, В.Федорошин (КОС))

Комунікативні здібності					
	I	II	III	IV	V
КГ 3 курс до програми	15 %	27%	42%	8%	8%
КГ 3 курс після програми	14%	25%	45%	9%	7%
ЕГ 3 курс до програми	20%	24%	44%	12%	-
ЕГ 3 курс після програми	8%	15%	41%	23%	13%
КГ 4 курс до програми	17%	13%	48%	13%	9%
КГ 4 курс після програми	14%	14%	50%	14%	8%
ЕГ 4 курс до програми	9,5%	38%	38%	9,5%	5%
ЕГ 4 курс після програми	5%	10%	38%	32%	15%
Організаторські здібності					
КГ 3 курс до програми	19%	31%	34,5%	11,5%	4%
КГ 3 курс після програми	17%	32%	36%	13%	2%
ЕГ 3 курс до програми	16%	28%	48%	8%	-
ЕГ 3 курс після програми	7%	16%	54%	17%	6%
КГ 4 курс до програми	17,5%	26%	39%	17,5%	-
КГ 4 курс після програми	13%	21%	42%	19%	5%
ЕГ 4 курс до програми	19%	38%	28,5%	9,5%	5%
ЕГ 4 курс після програми	4%	12%	52%	23%	10%

Результати досліджуваної вибірки за методикою «Тест комунікативних умінь»

Стиль	КГ 3 курс (n=26)		ЕГ 3 курс (n=25)		КГ 4 курс (n=23)		ЕГ 4 курс (n=21)	
	До	Після	До	Після	До	Після	До	Після
Компетентний	50%	54%	60%	76%	69,5%	74%	67%	86%
Агресивний	27%	23%	20%	8%	17,5%	13%	19%	5%
Залежний	23%	23%	20%	16%	13%	13%	14%	9%

Результати досліджуваної вибірки за методикою «Тест: чи вмієте ви впливати на інших людей?»

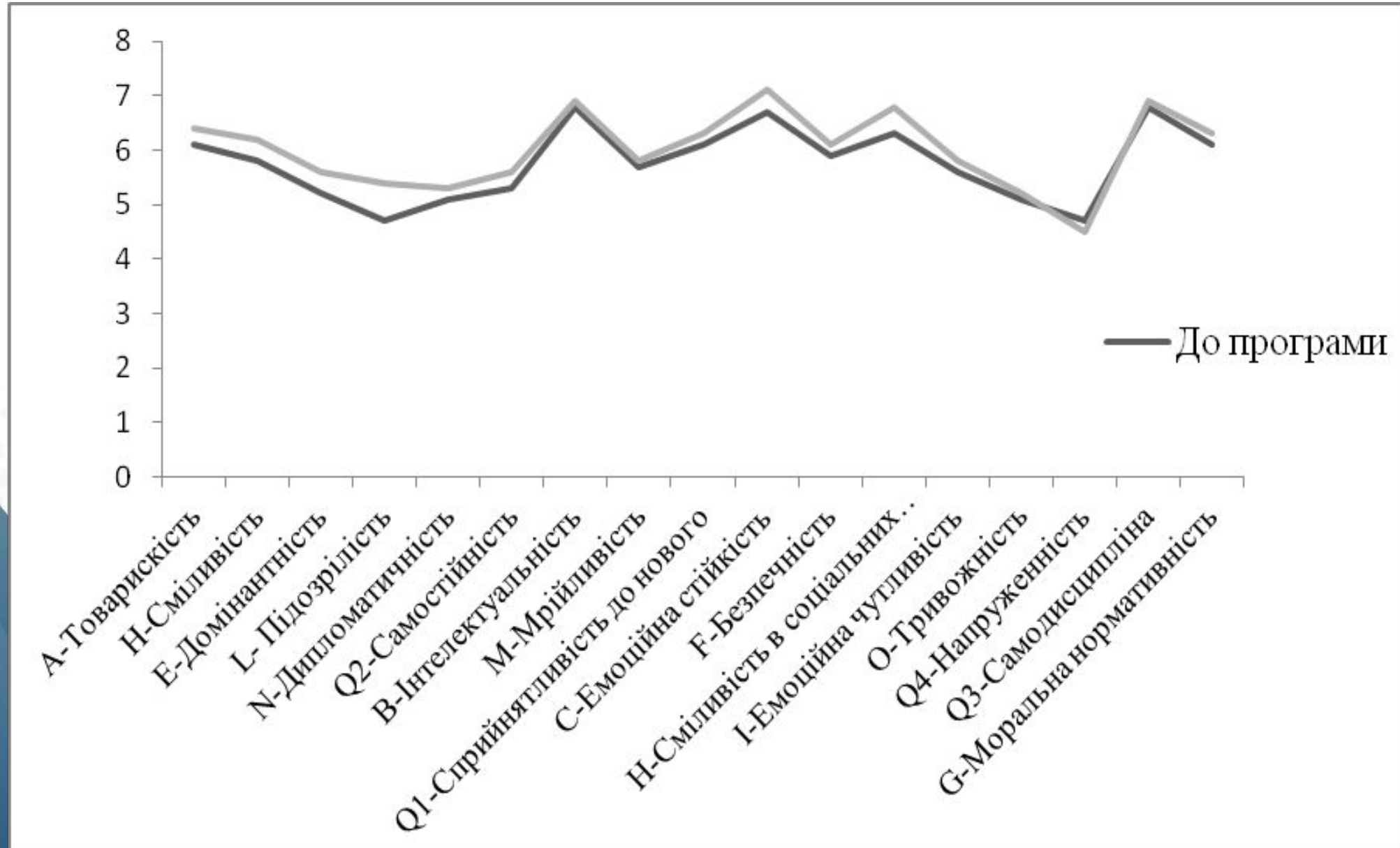
Рівні	КГ 3 курс (n=26)		ЕГ 3 курс (n=25)		КГ 4 курс (n=23)		ЕГ 4 курс (n=21)	
	До	Після	До	Після	До	Після	До	Після
Високий	11,5%	12%	12%	16%	9%	17%	5%	24%
Середній	38,5%	42%	48%	60%	48%	48%	62%	67%
Низький	50%	46%	40%	24%	43%	35%	33%	9%

Результати досліджуваної вибірки за методикою «Оцінка розуміння невербального спілкування»

Рівні	КГ 3 курс (n=26)		ЕГ 3 курс (n=25)		КГ 4 курс (n=23)		ЕГ 4 курс (n=21)	
	До	Після	До	Після	До	Після	До	Після
Високий	31%	27%	28%	36%	30%	39%	28,5%	47,5%
Середній	42%	54%	32%	60%	61%	52%	71,5%	52,5%
Низький	27%	19%	40%	4%	9%	9%	–	–

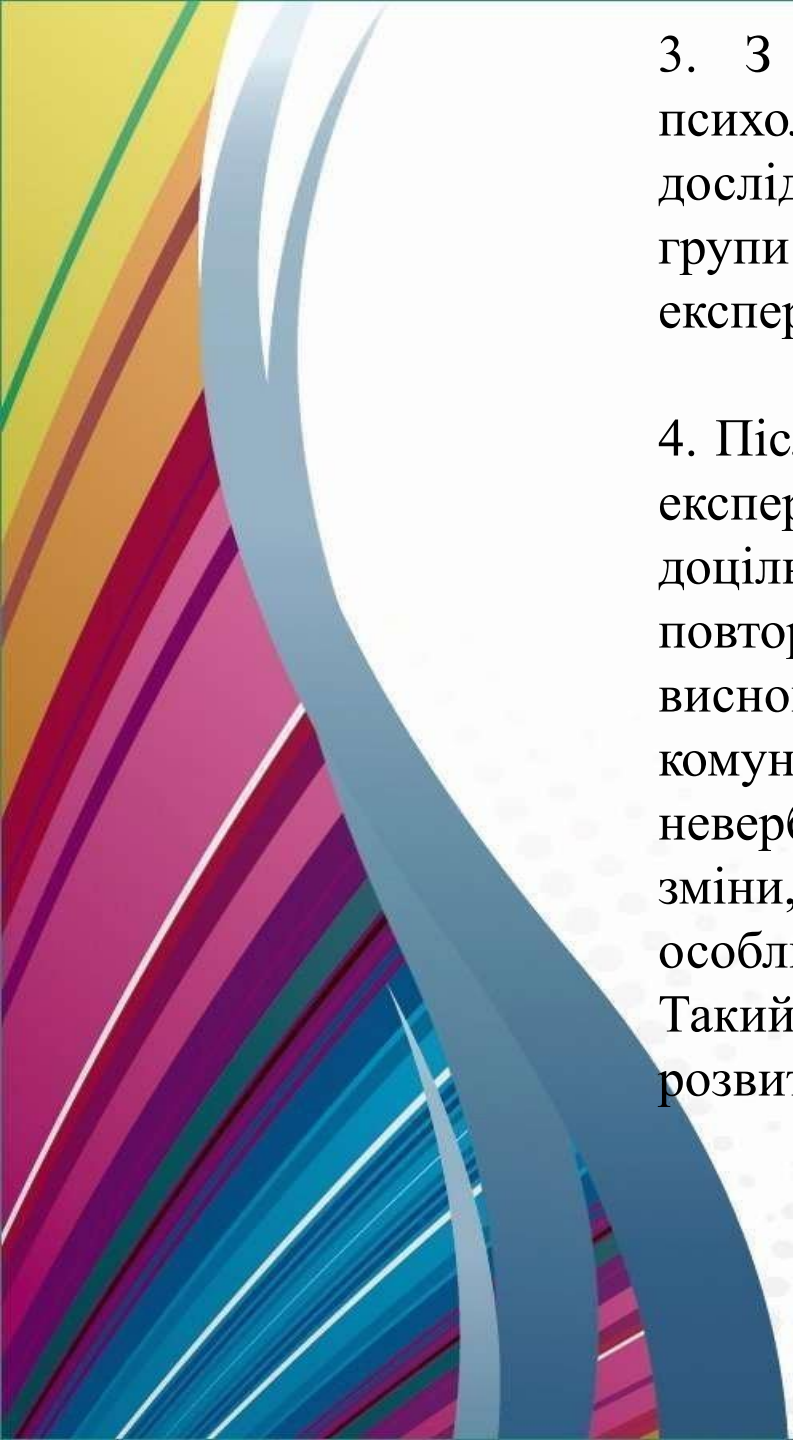
Діаграма даних масиву досліджуваної вибірки за методикою «Методика багатфакторного дослідження особистості Кеттелла».

ВИСНОВКИ:

1. Сучасна психологія розглядає сугестивність як неоднорідне явище, що по-різному виявляє себе в різних сферах психіки особистості, а також стосовно до того або іншого змісту й виду діяльності. Із цього погляду витікає, кожна людина в певних ситуаціях може виявитися сугестивною. Сугестія – це процес впливу на психічну сферу людини, пов'язаний із зниженням критичності при сприйнятті та реалізації змісту, що навіюється.

2. У процесі емпіричного дослідження сугестивних здібностей у майбутніх психологів як складової формування їх професійної компетентності було з'ясовано, що для більшості досліджуваних характерними є середній рівень прояву комунікативних і організаторських здібностей, переважання компетентного, впевненого, партнерського способу спілкування, середній рівень розвитку вміння впливати на інших людей, та середній рівень розвитку вміння розуміти невербальні прояви інших людей в процесі спілкування, та вираженні показники по факторах: товариськість, емоційна стійкість, висока нормативність поведінки, сміливість, сприйнятливність до нового, високий самоконтроль та адекватна самооцінка.

3. З метою формування розвитку сугестивних здібностей у майбутніх психологів, була розроблена та апробована тренінгова програма. Серед досліджуваних студентів були виокремлені: контрольна та експериментальна групи 3 курсу (26 та 25 осіб відповідно), а також контрольна та експериментальна групи 4 курсу (23 та 21 осіб відповідно).

4. Після проведення тренінгової програми з розвитку сугестивних здібностей у експериментальних групах студентів-психологів, з метою оцінки ефективності та доцільності використання вказаної розвивальної програми, був проведений повторний зріз у всіх групах. Аналізуючи отримані результати, можна зробити висновок, що показники організаторських та комунікативних здібностей, комунікативних умінь, уміння впливати на інших та розуміти прояви невербального спілкування у експериментальних групах були виявлені позитивні зміни, що проявляються у підвищені рівнів розвитку досліджуваних особливостей, в той час як у контрольних групах, помітних змін не відбулося. Такий результат вказує на ефективність використання тренінгової програми з розвитку сугестивних здібностей у студентів психологів.

5. Окрім того, варто відмітити, що тренінгова програма у експериментальній групі 4 курсу мала більшу ефективність, ніж на 3 курсі, що можна пояснити більшою зацікавленістю студентів випускного курсу у досліджуваній проблемі.

6. Таким чином, можна зробити висновок про ефективність сугестивних психотехнік як засобу формування професійної компетентності майбутніх психологів.

7. Перспективою наших досліджень передбачається розгляд взаємовпливу індивідуально-психологічних особливостей психолога на розвиток його сугестивних здатностей.

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!